

Sara Berti

Corpo privato – corpo pubblico

2008

Újjászületés, az Ember és a Főnix
Rinascita, l'Uomo e la Fenice
Rebirth, The Man and the Phoenix

2005

bronz és travertin - bronzo e travertino - bronze and travertine marble
500 cm, Lagosanto (Ferrara)

Corpo privato – corpo pubblico

Kívül és belül ugyanaz – talán ezt is üzeni Sara Berti bölcsen a kiállítás címe által. Pedig még nagyon fiatal, ezért is tudja és érzi, hogy mindent áthat az éltető energia, amelynek centruma maga az ember. Így a test olyan membrán, amely a világ áramlásaira rezonálva a ritmusban szinte eggyé olvad. A test mint hangszer, a bezárkózás helyett kitarva fogadja, majd kibocsátja az energiát.

Sara Berti romantikus művész, persze ezt a megállapítást nem annyira műveinek stílusára értem, hanem a hagyományokhoz való ragaszkodása miatt. Számára fontos a techné – a mesterség hagyomány, amelynek lényege a kétkezi munka, test és lélek harmonikus együttműködése. Az új médiák, a termelt kép iránti közömbösség egy fiatal alkotótól már kifejezetten lázadásnak tűnik, mert még kiegészítő segédeszközként sem használ digitális képforrást. Viszont képzőművészeti munkája mellett lírai felütésű fotókat készít, egyszerű környezeti világot használva meditatív kompozícióhoz. Az új médiákkal operáló művészet elveszítette magától értetődő azonosságát a világgal. Hűvös távolsággal, szinte idegenként szemlélődő, magasabb formájú öntudattal már csak kívülről akarja modellezni a világot, a társadalmat és az embert. Ezzel szemben Sara Berti művei lüktető valóságként vannak jelen, eggyé válva a valósággal. Ezért merem mondani, hogy romantikus lelkületű művész, aki a régi és újabb korok hagyományait folytatja, hasonló hittel, mint a modernizmus idején. A kifejezés ereje fontos számára – ezt a minőségi kategóriát is próbálják elvetni, pedig e nélkül mi más lehetne a lelke, centruma a művészetnek? Látszólag koncepció nélkül kutatva, a formát szabadon variálva halad előre. Inkább a megérzések által a formai és tartalmi lecsupaszítás módszerével találja meg a végső formát. Variációs vázlatok sorjáznak vázlatkönyvében – így már érthető munkamódszere, amely egyfajta evolúciós folyamat, ahol az ismétlődő, de folyamatosan módosuló és fejlődő forma szinte a maga természetességében bomlik ki. Sejtés és bizonyosság egyaránt hajtóerő, mert ennek a kereső folyamatnak a végén szinte lecsupaszított emblematikus művek jönnek létre. A tartalom és formamegoldás belső logikájából következik, hogy a sorozattá összeálló munkák nemcsak változatok tervszerű ismételtetése, hanem lázas szintéziskeresés. Ez a keresési folyamat – mivel még nagyon fiatal alkotóról van szó – az első fázisnál tart, mégis a művek kohéziója, és a belső rendezőelv ereje által már érzékelhető a karakteres stílusprogram. Expresszionizmusának lényege a részleteket elhagyó, sodródó energianyalábokba sűrített torzó. Mégsem érzékelünk bezárulót, csonka formákat, mert a figurák látens módon elfoglalják a környező teret.

A szerelem – termékenység jelképisége ősi, mágikus szobrászati gondolat, az archaikus korok plasztikai kifejezéseinek alapja. Sara Berti rajzainál és szobrainál jól érzékelhető, hogy az ágyék, a medence az a centrum, ahonnan kibontja, majd továbbépíti a formát. Ez a „szűkszavú” megfogalmazás mégis feszült teret és tömeget teremt. A narratív-szimbolikus felfogáson túllépve a mágikus-szimbolikus ábrázolás irányába halad. A stilizáltság ellenére a női torzók nem válnak idolszerű figurákká, megmarad a nyers jelenvalóságuk, az egyszerűsítés ellenére még élő testként üzennek. Terrakotta fejplasztikáit installálva is létrejön ez a kettősség, mert ezek az arcok egyszerre maszkok és élő individuumok. A fejek karóyszerű vékony fatörzsekre illesztve, már áldozati, rituális elemmé válnak. Az ősi világ és a modern abszurd disszonáns egymásmellettisége adja munkáinak a feszültségét.

A befejezetlenség, a torzószerűség mint dinamikus kifejezés és alkotómódszer jellemzi Sara Berti alkotói felfogását. Művészete egyfajta „nyitott mű” – a hiány sejtéseket, asszociatív tereket hoz létre, melyek sokszor a régi ideák világába repítenek. Ennek a törekvésnek a legjobb megvalósult példája: Az Ember és Főnix című szoborkompozíciója, amelyet köztéri szoborként, öt méteres kivitelezésben, 2005-ben felállítottak a Ferrara melletti Lagosanto város kórháza előtt, Újjászületés címmel.

Sara Berti nem fél a heroikus megfogalmazástól, tudja, hogy a hűvös távolság megöli az érzelmeket. Azonosul a lüktető valósággal és folytatva a munkáját megteremti ég felé törekvő, egyszerre dinamikus és légies figuráit.

Gaál József

Corpo privato – corpo pubblico

Fuori e dentro é lo stesso – forse é anche questo che Sara Berti dichiara saggiamente tramite il titolo della mostra. Però é ancora molto giovane e proprio per ciò sa e sente, che tutto é permeato di energia vitale, di cui il centro é l'uomo stesso. Cosé il corpo é una membrana, che risuonando con le correnti del mondo quasi si fonde nel ritmo. Invece di chiudersi su sé stesso, il corpo, come uno strumento musicale, é ampiamente pronto a ricevere per poi riversare questa energia.

Sara Berti é un'artista romantica, naturalmente non intendo ciò riferendomi allo stile delle sue opere ma per il suo attaccamento alla tradizione. Per lei é importante la *techné*, la tradizione del mestiere, la cui essenza é il lavoro manuale, la cooperazione armonica del corpo e dell'anima. L'indifferenza per i nuovi media e per la loro produzione di immagini di massa ad opera di un'artista giovane, sembra già una vera rivolta perché non usa fonti d'immagine digitale, né anche come ausilio. D'altra parte, affianca al suo lavoro artistico, fotografie molto liriche, usando la semplicità di ciò che le é intorno per composizioni meditative. L'arte prodotta con i nuovi media ha perso la sua identità evidente con il mondo. Fredda e distante é l'osservazione, quasi come quella di uno straniero, con una forma di consapevolezza che sembra essere alta e vuole soltanto modellare il mondo, la società e l'uomo dal di fuori. In contrasto con questo, le opere di Sara Berti sono presenti con una verità pulsante, unendosi con la realtà. Per questo oso di dire che é un'artista di spirito romantico, che continua la tradizione di epoche antiche e nuove, con una fede simile a quella dell'epoca modernista. Per lei é importante la forza dell'espressione, ancora un'altra categoria qualitativa che gli altri provano a rigettare, però, cos'altro potrebbe essere la vera anima, il vero centro dell'arte? Lei sembra cercare senza piani, procede variando liberamente la forma. O meglio, tende ad usare l'intuizione, il metodo della rimozione del superfluo per arrivare alla forma finale. Il suo quaderno di schizzi contiene molte variazioni, che rendono leggibile il metodo di lavoro. E' un processo evolutivo, in cui la ripetizione e il continuo cambiamento e sviluppo della forma si ripiega nella sua naturalezza. Presagio e certezza sono entrambi forze animatrici perché alla fine di questo processo di ricerca nascono opere emblematiche, come denudate. La logica innata del contenuto e la soluzione formale, implica che le opere che formano una serie non siano soltanto un piano di ripetizioni e variazioni ma siano una ricerca febbrile di sintesi. In questa giovane artista, il processo di ricerca é nella prima fase perché attraverso la coesione del lavoro e la forza del principio interno si avverte già il programma stilistico. L'essenza del suo espressionismo é il torso che trascura i dettagli e li addensa in fasci d'energia travolgenti. Nonostante ciò non si avvertono forme mutilate rchiuse in sé stesse, perché le figure latentemente dominano lo spazio circostante.

Il simbolo dell'amore e della fertilità é una nozione antica e magica della scultura, é alla base dell'espressione plastica delle epoche arcaiche. Nei disegni e nelle sculture di Sara Berti é ben percepibile che il linguaggio ed il bacino sono il centro da cui si sviluppa e poi si costruisce la forma. Questa stesura „taciturna” eppure crea spazio e volume in tensione. Trascendendo l'approccio narrativo-simbolico procede verso la rappresentazione magico-simbolica. Nonostante la stilizzazione i torsi femminili non divengono idoli, rimane la loro presenza rude, nonostante la semplificazione emettono il loro messaggio come corpi viventi. Anche installando le teste di terracotta si crea questa dualità, perché queste facce sono nello stesso tempo maschere ed individui viventi. Le teste, inserite su legni che sembrano pali, divengono elementi di sacrificio, di riti. L'insieme dissonante del mondo arcaico ed del moderno assurdo dá la tensione dei suoi lavori.

L'incompiutezza, i torsi come espressione e metodo di lavoro dinamico caratterizzano l'approccio artistico di Sara Berti. La sua arte é una sorta di „opera aperta”, la mancanza crea presupposti, spazi associativi che ci trasportano spesso nel mondo delle idee antiche. L'esempio migliore di questo approccio é la sua composizione intitolata „L'Uomo e la Fenice”, che é stata eretta nel 2005 come opera pubblica, di cinque metri, davanti l'Ospedale di città di Lagosanto vicino Ferrara, intitolata „Rinascita”.

Sara Berti non ha paura delle formulazioni eroiche, sa bene, che la lontananza fredda uccide le emozioni. Si identifica con la realtà pulsante e continua a produrre figure nello stesso tempo dinamiche ed aeree, che tendono verso il cielo.

József Gaál

Corpo privato – corpo pubblico

Outside and inside are the same – perhaps that is the wise message of the title of Sara Berti's exhibition. She is so very young, and yet she knows and feels that everything is permeated by a vital energy whose very centre is man. So the body is a membrane which, resonating with the currents of the world, almost melts into the rhythm. Instead of closing up, the body, as a musical instrument, is wide open to receive and then to pour forth that energy.

Sara Berti is a romantic artist – of course I say that not so much on account of the style of her works but her attachment to traditions. What is important to her is *Techné*, the tradition of craftsmanship, and its essence, manual labour, the harmonious cooperation of body and soul. A lack of interest in the new media and its mass-produced images appears quite rebellious in a young artist – and she does not use digital images even as a supplementary resource. On the other hand, along with her artwork, she also takes lyrical photos in which she uses simple environments to create meditative compositions. The art that operates through the new media has lost its self-evident identity with the world. Cool and distant, observing almost as a stranger with a higher form of self-awareness, it only wants to model the world, society and man from outside. In contrast, Sara Berti's works have the presence of pulsating reality, they are at one with reality. That is why I am not afraid to say she is an artist with a romantic disposition, who continues the traditions of ancient as well as more modern times with a conviction that is akin to that of modernism. The power of expression is important for her – yet another qualitative category that others are trying to get rid of, and yet, without it, what else could be the very soul, the very centre of art? She appears to be searching without a plan, varying forms freely to make progress. She tends to use intuition, the method of removing the superfluous to arrive at the final form. Her sketchbook contains many variations, which render her working method intelligible. It is a kind of evolutionary process in which the repeated but continuously changing and developing form unfolds almost of its own natural accord. Intuition and certainty are both driving forces, because that search process leads to almost entirely bare, emblematic works. The inner logic of the content and the formal solutions implies that the works, which form a series, are not simply planned repetitions of variations, but a feverish search for synthesis. In this very young artist, the search process is in its first phase, but the cohesion of the works and the power of their internal organising principle already present a characteristic stylistic programme. The essential feature of her expressionism is the torso with all detail removed and condensed into flowing beams of energy. Yet we do not perceive them as closed and broken forms, because the figures latently dominate the space around them.

The symbolism of love and fertility is an ancient, magical notion in sculpture, the very foundation of sculptural expression in archaic times. In the drawings and sculptures of Sara Berti it is quite perceptible that the groin, the pelvis is the centre from which the forms unfold and develop. But those laconic formulations still manage to create tense spaces and masses. They move beyond the narrative-symbolic approach towards magic-symbolic representation. Despite their stylised character, the female torsos do not become idolesque figures, they retain their raw presence and, despite the reduction, they still send their messages as living bodies. The mode of installation of her terracotta heads also gives rise to the same duality: the faces are masks and living individuals at the same time. Placed on the thin, stake-like bodies they become sacrificial, ritual motifs. The tension in those works is generated by the dissonant juxtaposition of the archaic world and modern absurd.

Sara Berti's creative approach is characterised by incompleteness and torsos used as a form of dynamic expression and artistic method. Her art is a sort of "open-ended work" – the omissions create hints and fields of association that often transport us to the world of ancient ideas. The best example of this approach is her composition entitled *The Man and the Phoenix*, which was erected in 2005 as a five-metre public statue in front of the hospital of the town of Lagosanto, near Ferrara, with the title *Rebirth*.

Sara Berti is not afraid of heroic formulations; she knows that maintaining a cool distance kills the emotions. She identifies with pulsating reality and continues to create at once dynamic and ethereal figures that strive towards the sky.

József Gaál